

Fylkesmannen i Oppland

Kommunene i Oppland
Regionale landbrukskontor

Deres referanse
Vår referanse 2009/4725- 410 ORE
Saksbehandler Ola Rosing Eide, tlf. 61 26 61 51
Avdeling Landbruksavdelingen

Dato 19.08.2009

Rundskriv 1/2009 - om regionale miljøtilskudd for jordbruket i Oppland

Dette rundskrivet omtaler fremdrift for saksbehandlingen ved søknadsomgangen 20. august 2009 og retningslinjer som utfyller forskrift om regionale miljøtilskudd for jordbruket i Oppland av 10.5.05 (endret ved forskrift av 10.7.09) og veileder for regionale miljøtilskudd for jordbruket i Oppland 2009-12. Årets rundskriv skal være komplett når det gjelder retningslinjer og avløser dermed tidligere rundskriv.

Veilederen for ordningen er lagt ut på www.fylkesmannen.no/Oppland. Her er det fastsatt kriterier og foreløpige satser for tilskuddsformålene. Veileder og søknadsskjema med preutfylte grunnopplysninger ble sendt alle foretak som er berettiget produksjonstilskudd, oppdatert pr. juni 2008. Kommunene har også fått tilsendt et mindre opplag av materialet. Fylkesmannen får en del av disse utsendelsene i retur. Det skyldes mangelfull adresse, som regel fordi søker ikke har lagt inn ny adresse med vegnavn og nr. Posten krever at det blir brukt. Vi ber kommunene om å rette adressene på søknader om produksjonstilskudd. Det vil sikre at søkere mottar materialet til rett tid, både for produksjonstilskuddet og for regionale miljøtilskudd.

Oppland er i 2009 pilotfylke for elektronisk søknad om regionale miljøtilskudd. Det er utviklet en elektronisk søknad knyttet til Altinn. Anbefalt inngang er via hjemmesiden til SLF. Dette er omtalt i søknadsmaterialet som er sendt ut. Vi viser til e-post fra SLF til kommunene i Oppland og Hedmark av 17. juli som sier litt om saksbehandlermodulen for kommunene. Den vil dessverre ikke være operativ før i slutten av august. Det vil være søkere som både vil ha en bekreftelse fra kommunen på mottatt elektronisk søknad og som vil melde endringer før den tid. Vi ber kommunene om å notere alle slike henvendelser så lenge, slik at dere har det dokumentert og kan gi søkere beskjed om at deres henvendelse er tatt i mot. Vi eller SLF vil komme med mer informasjon om den elektroniske saksbehandlingen som kommunene nå får gjøre på de søknadene som er sendt inn elektronisk.

SØKNADSRUTINER, KONTROLL M.M.

Fremdriftsplan

20.08	Søknadsfrist foretak
15.10	Kommunenes kontroll avsluttet
20.10	Kommunene oversender alle godkjente søknader til Fylkesmannen Kun kopi av søknadsskjemaet – tosidig kopiert – skal sendes inn
01.11	Søknadsfrist for beitelag til kommunen.
15.11	Kommunen sender beitelagssøknader til Fylkesmannen
des./jan.	Behandling av feillister
ca. 25.01	Satsene er fastsatt og låses og FM sender endelig utbetalingsliste til kommunene. Kommunen må gå gjennom lista – godkjenning av lista er endelig vedtak i sakene.
05.02	Siste frist for kommunen til å melde feil til FM.
uke 9/10	Utbetaling av tilskudd

Mottak av søknader i kommunene

Søknad om regionale miljøtilskudd skal sendes/leveres i papirutgave eller elektronisk med nødvendige vedlegg til kommunen innen 20. august. For foretak som driver i flere kommuner innen fylket, skal søknaden sendes dit foretakets driftssenter ligger. Dersom et foretak har virksomhet i annet fylke, må foretaket søke om regionalt miljøtilskudd for denne delen av drifta etter regelverket i det aktuelle fylket. Fylkesmannen ber kommunene bidra til at søknadene kommer til rett sted.

Behandling av søknadene

Kommunen gjør vedtak om regionale miljøtilskudd. Søknader som ikke oppfyller vilkårene for utbetaling av regionale miljøtilskudd, skal avslås. Kommunen gjør vedtak om dette og sender til foretaket. I særlige tilfeller kan Fylkesmannen gi dispensasjon fra bestemmelsene i forskriften. Søker må da sende søknad om dispensasjon til Fylkesmannen.

Kommunen går gjennom søknaden, kontrollerer at den er fullstendig utfylt og at nødvendig dokumentasjon er levert. Søknader på papir uten underskrift skal returneres til søkeren for undertegning. Søknader som blir levert etter at søknadsfristen har gått ut bør avvises. Kommunen må gjøre vedtak om avvising og sende til søkeren. Dette er vedtak med klagerett ettersom disse søknadene ikke skal oversendes Fylkesmannen for registrering i fagsystemet.

Kommunen foretar en foreløpig kontroll av at opplysningene i søknaden er logiske og korrekte, er i samsvar med søknad om produksjonstilskudd i jordbruket og at vilkårene ellers er oppfylt. Dersom søknaden oppfyller disse kravene, godkjennes den for videre behandling. Kommunen skal kun rette opplysninger søkeren har gitt etter samråd med søkeren. Unntak fra dette er åpenbare skrivefeil samt fordeling av areal med utsatt jordarbeiding på erosjonsklasser. Kommunen må gi søker melding ved avvik mellom søknad og det som blir innvilget fra kommunen. Dette er ikke et vedtak med klagerett. Klageretten kommer i tilsagnsbrevet i forbindelse med utbetalingen.

I årets søknadsskjema har raden for kontrollsum nederst på skjemaet falt ut. Fylkesmannen ber kommunen om å skrive på kontrollsum nederst på arket og legge sammen for søker og for kommunen.

Kopi av godkjente søknader oversendes Fylkesmannen for registrering i fagsystemet. Alle søknader som sendes til registrering må ha korrekt organisasjonsnummer.

Kommunen sitt endelige vedtak vil foreligge etter godkjenning av utbetalingslistene og bli kunngjort i vedtaksbrevet sendt fra Statens landbruksforvaltning i forbindelse med utbetaling av tilskuddet. Klagerett og –frist starter først på dette tidspunktet.

Kontroll av søknadene

Stikkprøvekontrollen er hjemlet i § 13 i forskrift om regionale miljøtilskudd. Formålet med kontrollen er å undersøke om data oppgitt i søknaden er riktige og vilkår for tilskuddet er oppfylt, slik at det blir utbetalt korrekt beløp til den enkelte søker. Alle foretak som er plukket ut av Statens landbruksforvaltning for stikkprøvekontroll av produksjonstilskudd, skal også kontrolleres for regionale miljøtilskudd dersom de har søkt om dette. Kommunen eller Fylkesmannen kan i tillegg supplere med flere foretak som skal kontrolleres. I noen tilfeller kan det være nødvendig å foreta kontroll av samme foretak til forskjellige tidspunkt (avhengig av tiltak det har søkt på). Fylkesmannen kan også gjøre sjølstendige foretakskontroller.

Reaksjoner ved brudd på vilkår

Søker har ansvar for å melde fra fortløpende om ev. endringer i søknadsdata etter søknadsfristen. Hvis dette ikke er gjort på kontrolltidspunktet, innebærer avvik mellom søknaden og kontrollresultatet et brudd på vilkårene for tilskudd (dvs. hvis det ville gitt høyere tilskudd enn søkeren er berettiget til). Kommunen må da vurdere å gjøre vedtak om avkorting av hele eller deler av tilskuddet, dvs. at søkeren får et fradrag i tilskuddsbeløpet etter at dette er korrigert for feilopplysninger. Dette må også vurderes ved brudd på grunnvilkårene.

Ved vurdering av avkorting må en vurdere om feilopplysningene er påført uaktsomt eller med forsett og hvor grove feil det er snakk om. Avkorting av tilskudd etter feilopplysninger eller brudd på vilkårene gjøres med hjemmel i §§ 14 og 15 i forskriften for denne ordningen og ev. etter § 14 i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket (muligheten er varslet på side 2 i veilederen).

Størrelsen på avkorting vil gå fram av vedtaksbrevet som produseres hos SLF. Avkorting må begrunnes, se nærmere om avkorting i SLF's rundskriv 31/2009 om produksjonstilskudd i jordbruket. Hvis det blir gjort avkorting, vil det stå i vedtaksbrevet fra SLF at: "Begrunnelse for avkorting sendes fra kommunen i eget brev". Begrunnelsen må sendes i eget brev siden det ikke er teknisk mulig å ta utfyllende tekst inn i vedtaksbrevet. Kommunen må gjøre søker oppmerksom på klageretten med utgangspunkt i brevet som blir sendt ut fra SLF.

Melding om avkorting sendes søkeren uten ugrunnet opphold etter kontrollen med kopi til Fylkesmannen. Fylkesmannen må motta melding om avkorting senest **15. januar**.

Maskinelle kontroller og feilretting

Etter at Fylkesmannen har registrert søknadene i fagsystemet blir det gjennomført maskinelle kontroller (bl.a. kontroller mot landbruksregisteret og søknadsdata i produksjonstilskuddet). Disse kontrollene gir lister med feilmeldinger som blir sendt til kommunene for oppretting. Kommunene bør avsette tid til slik feilretting jf. tidsplanen foran.

Prøveberegning, fastsetting av endelige satser og utbetaling

Endelige tilskuddsatser er avhengig av søknadsmassen. Fylkesmannen utfører prøveberegninger etter at feilretting er gjennomført. Deretter fastsettes endelige satser.

Lister og kopi av vedtaksbrevene til søker blir gjort tilgjengelig for kommunene før utbetaling.

Tilskudd mindre enn kr. 1000,- blir ikke utbetalt. Tilskuddet utbetales av Statens landbruksforvaltning i begynnelsen av mars.

Klagebehandling

Klagefrist løper fra dato når søker mottar vedtaksbrev sendt ut fra SLF. Klage sendes kommunen som vurderer om det er grunn til å imøtekomme den. Dersom

klagen imøtekommes, sendes kopi av vedtaket til Fylkesmannen for manuell utbetaling.

Dersom klagen ikke imøtekommes, uttaler kommunen seg om klagen og sender den til Fylkesmannen for endelig avgjørelse.

UTFYLLENDE RETNINGSLINJER FOR DE ENKELTE TILTAKENE

Seterdrift med mjølkeproduksjon

Fra 2009 er kravet om at minst halvparten av mjølkeproduksjonen må foregå på setra fjernet. Det innebærer at et foretak kan ha en mindre mjølkeproduksjon på setra/setrene samtidig som det produseres et større volum mjølk på driftssenteret. Minimumskravet til produksjon på setra blir nå det samme som varemottaker setter for å hente mjølk, og TINE har satt dette til 30 l/dag. For setrer som drives av deltakere i samdrift, er det samdriften som skal søke på setertilskuddet.

Det er nå presisert at egen foredling må dokumenteres gjennom salg av foredla produkter. Slik dokumentasjon kan være kvitteringer for omsatt vare eller liste for salg/omsetning der det ikke er praktisk mulig med kvitteringer. Det siste må kunne belegges med inntektsført salg i driftsregnskapet. Eventuell lagerbeholdning av produkter som enda ikke er solgt kan komme i tillegg. Dokumentasjonen må sannsynliggjøre at produksjonen har vært minst så stor som minimumskravet i foregående avsnitt. Det må også kunne sannsynliggjøres at produksjonen har foregått i så lang periode som en har søkt om tilskudd for, spesielt dersom det søkes om tilskudd for åtte ukers seterdrift.

Bruk av utmarksbeite skal kunne dokumenteres. Det innebærer at søkeren må kunne beskrive/visе på kart hvilke områder som brukes til utmarksbeite. I tillegg forutsettes det at søkeren fører en logg som viser hvilken periode/hvilke dager mjølkekyrne har gått i utmarka.

Ved kontroll må søkeren bekrefte overfor kommunen at det har vært tilstrekkelig omfang av mjølkeproduksjon på setra i den perioden det er søkt om tilskudd for (4 eller 8 uker) og oppgi dato for flytting til og fra setra. Fylkesmannen vil som tidligere kontrollere alle søkere i et utvalg kommuner mot varemottakernes leveranseoversikter.

Innmark i seterområder

Det presiseres at tilskuddssatsene er avhengig av om arealene *høstes* ved slått eller beite, ikke hvilken arealkategori det gjelder.

Dyr på beite

Alle individer av de definerte kategoriene dyr er tilskuddsberettiget uavhengig av alder.

Som bevaringsverdig husdyrrase regnes nasjonale raser med så liten populasjon at de vurderes som truet eller kritisk truet. Følgende saueraser er regnet som bevaringsverdige, nasjonale raser: blæset sau, reinrasert dalasau, fuglestadbroget sau, grå trøndersau, rygjasau og steigarsau. Gammalnorsk spælsau regnes ikke lenger som bevaringsverdig fordi den kjente populasjonen har økt de siste åra. Vi har likevel opprettholdt tilskuddet til denne rasen som var regnet som bevaringsverdig da tilskuddet ble innført i 2005.

På hjemmesiden til Norsk genressurssenter (via Norsk institutt for skog og landskap) står det nærmere om bevaringsverdige raser og lenke til rasebeskrivelser. Den som søker tilskudd, har sjøl ansvar for å registrere besetningen i Sauekontrollen med riktig rasekode og å oppdatere registeret her med alle dyr som det søkes tilskudd på (inkl. dyr som slaktes om høsten). Fylkesmannen kontrollerer dyretallet i søknaden mot registeret til Sauekontrollen ved slutten av året.

Der det søkes om tilskudd for dyr som er eid av andre (med skriftlig avtale), er det ikke krav om at disse dyra må være eid av foretak som er berettiget produksjonstilskudd.

Størrelsen på innmarksbeitet (for dyr som ikke går 8 uker på utmarksbeite) er avhengig av produksjonsevne m.m. på arealet, og kan ikke tallfestes generelt. Forutsetningen for tilskudd er at arealet er stort nok til ha beiteverdi gjennom hele perioden og at det ikke oppstår tråkkskader eller vegetasjonsslitasje i større omfang.

Organisert beitebruk

I veilederen er det gitt begrenset plass til vilkår for organisert beitebruk. Her er de utfyllende bestemmelsene som vil gjelde fra og med 2009.

Hovedmålsettinga for organisert beitebruk var fra starten i 1970 todelt:

1. Legge til rette for mer rasjonell utnyttning av utmarksbeitene
2. Redusere tapet av dyr på beite til et minimum

En slik organisering er tenkt å lette arbeidet med å drive med beitedyr og å opprettholde et beitetrykk i utmarka. Med organisering av beitebrukerne, vil en stimulere til samarbeid om tilsyn, sanking og ulike investeringer i beiteområdet (samle- og skillekvever, sperregjerder, bruer, gjeterhytter mm). Ordningen omfatter ikke dyr som blir mjølket daglig.

Nye beitelag må godkjennes av Fylkesmannen. Krav til godkjenning av nye beitelag i Oppland:

- Minst 2 medlemmer (foretak med produksjonstilskudd) og 300 småfeenheter (10 småfeenheter = 1 storfeenhet)
- Åpent for alle som slipper dyr i beiteområdet
- Ha avklart beiteområdet i fht. beiterettigheter og andre beitelag
- Registrert i Enhetsregisteret i Brønnøysund
- Drive i samsvar med lover og forskrifter

Beitelag kan også dannes for rene innmarksområder jf. tilskuddet til sperregjerder.

Driftstilskudd pr. dyr gjelder for dyr som er sluppet på utmarksbeite. Dyr som sankes inn hver kveld av dyreeier, er ikke å regne som dyr beitelaget har tilsynsansvar for. Statistikken for organisert beitebruk krever at det på søknaden også skal oppgis antall dyr sanket.

Tilskudd til lønnet tilsyn gjelder der beitelaget har ansatt gjeter(-e). Tilskuddet til tilsyn forutsetter at tilsynet er så hyppig at en har løpende oversikt over hvor dyra befinner seg i beiteområdet og at tap av dyr kan oppdages innen kort tid. Lønnskostnader inkluderer feriepenger og avgifter, samt ev. reise-/diettgodtgjøring. Utgiftene må dokumenteres i søknaden. Det gis ikke tilskudd for lovpålagt minimumstilsyn som dyreeier sjøl utfører. Dette tilsynet skal skilles fra tilsyn utført i fht. rovdyr som er finansiert med FKT-midler. Fylkesmannen vil sende ut et rapporteringsskjema til beitelagene sammen med søknadsskjemaet til høsten der skillet mellom RMP og FKT-midler blir tydelig.

Et beitelag kan deles inn i flere beiteområder der hvert område har rett til tilskudd til lønnet tilsyn. Et beiteområde skal være naturlig avgrenset, ha minst 300 småfeenheter og være definert i godkjent tiltaksplan. Omfang av tilsyn/gjeting skal stå i forhold til antall dyr og størrelse på beiteområdet.

Tilskudd til sperregjerder i innmark og utmark gis til vedlikehold av gjerder som avgrenser beiteområdet mot hovedveger, jernbane, tettbebyggelse, sammenhengende jordbruksområder og mot andre utmarks-/beiteområder. Det gjelder også felles inngjerding av innmarksareal på minst tre

eiendommer der det gjerdes inn minst 100 daa av markslaget innmarksbeite. For å være berettiget tilskudd, må gjerdet være på minst 1000 m.

Gjerdene må være kartfestet og avklart i godkjent tiltaksplan for beiteområdet. Der det er privat gjerdeplikt for grunneiere mot beiteområdet, må beitelaget ha inngått skriftlig avtale om vedlikehold av gjerdet for å få tilskuddet.

Tiltaksplanen skal være en konkret handlingsplan for ett eller flere beiteområder med avgrensning av de enkelte områdene. Den bør bygge på beitebruksplanen for kommunen, der det finnes tilfredsstillende plan. Tiltaksplanen utarbeides av beitelaget i dialog med kommunen. Som minimum skal tiltaksplanen inneholde:

- Kartfesting av viktige beiteområder og områder med andre samfunnsinteresser: biologisk mangfold, landskap, friluftsliv, setergreider og andre kulturmiljøer
- Kartfesting av eksisterende gjerdetiltak og hvilke gjerdetiltak som planlegges
- Andre eksisterende/planlagte anlegg og innretninger for rasjonell beitebruk (salteplasser, sankekvever, ferister etc.)
- Planlagte skjøtselstiltak/kulturlandskapstiltak (rydding, tynning, beitepussing, beitemetoder)
- Beiteregime (dyreslag/-tall, beiteperiode, bruk av forskjellige beitearealer gjennom sesongen)
- Organisering av tilsyn
- Framdriftsplan for planlagte tiltak

Kommunen godkjenner tiltaksplanen på grunnlag av om den tilfredsstillende disse minimumsvilkårene og om den tar tilbørlig hensyn til andre samfunnsinteresser. Tiltaksplanen skal tas opp til revisjon innen fire år.

Bratt areal

Vi har allerede sendt kommunene informasjon om tilgang til kart på InnlandsGIS. Se e-post fra Espen Gudevang av 4. august. Oppdaterte kart og arealopplysninger for alle landbrukseiendommer er tilgjengelig på [InnlandsGIS](#) (klikk "kartlagsliste" og velg "Landbruk" og deretter "Bratt dyrkamark"). Kartdata (Sosi-filer) og tabeller som viser arealer kan lastes ned [herfra](#). Det er også laget en [Bruksanvisning for bratt dyrka mark i InnlandsGIS](#).

I søknadsskjemaet er "slått og beite" brukt for å presisere at arealet kan høstes på begge måter. "Slått" inkluderer også korn sjøl om ordet normalt ikke brukes om høsting av korn.

Biologisk verdifull innmark

Det må foreligge dokumentasjon på at arealet er klassifisert som nasjonalt (A) eller regionalt (B) verdifullt i kommunens naturtypekartlegging. De biologiske verdiene må være dokumentert skriftlig/digitalt etter kriteriene for den nasjonale Naturbasen. Dokumentasjonen skal som minimum inneholde lokalitetsnavn og –kommune, dato vurderingen er gjort, naturtype, beskrivelse med begrunnelse for verdisetting, verdi (A/B) og kartavgrensning (ikke kun punktmarkering).

Dersom det søkes på areal som ikke er kartlagt tidligere, bør kommunen vurdere om det er aktuelt å få gjort en faglig kompetent vurdering. Kommunen bør først gjøre en forhåndsvurdering av om arealet tilfredsstillende visse "minimumskrav" for å være biologisk verdifullt, dvs. om det:

- Ikke har tydelig preg av kultivering/jordarbeiding/gjødsling
- Ikke er dominert av innsådd kulturgras og/eller storvokste/nitrofile vekster
- Har en kulturbetinget gras- og urtevegetasjon

Kantsoner, tunareal og andre arealer i tilknytning til innmark kan være tilskuddsberettiget dersom det drives aktiv skjøtsel. Det kan også være spredte arealer i utmark som fyller kriteriene for tilskudd dersom de kan knyttes til et foretak som skjøtter arealet. Arealer der det bare foregår vanlig streifbeiting i utmark vil ikke være tilskuddsberettiget.

Tilstand og driftsmåte på [alt omsøkt areal](#) må tilfredsstillende kriteriene i veilederen. Særlig der store, uensartede arealer er klassifisert som verdifulle, må kommunen vurdere om det er deler av arealet som må trekkes ut fordi det ikke reelt blir holdt i hevd som slåtte- eller beitemark.

Skjøtselen må over tid være tilstrekkelig til å opprettholde kvaliteten på arealet. Ofte vil det være behov for manuell skjøtsel i tillegg til beiting for å unngå gjengroing. Mangelfull skjøtsel vil over tid kunne føre til at arealet mister de biologiske verdiene og dermed ikke lenger blir tilskuddsberettiget. Dersom betydelige arealer ved kontroll har åpenbart mangelfull skjøtsel, skal det ikke betales ut tilskudd for arealene.

Ved kontroll av biologisk verdifulle arealer skal det kontrolleres om arealet er i drift, om deler av arealet skal trekkes ut pga. gjengroing etc. samt at opplysninger fra søkeren om gjødsling/sprøyting og ev. om slåttetidspunktet sammenholdes med den observerte tilstanden på arealet.

Automatisk freda kulturminner

Søker skal i utgangspunktet sjøl kartfeste arealet det søkes på. For areal som beites blir det gitt tilskudd for minimum 5 daa omkring kulturminnet eller samling av kulturminner. Arealer som er større enn dette må avklares og godkjennes av kommunen. Kommunen bør ved godkjenning ta hensyn til om arealene er viktige for opplevelsen av kulturminnets sammenheng med landskapet rundt og for innsyn eller tilgjengelighet til kulturminnet. For å få et hensiktsmessig beite, kan søker godt gjerde inn et større areal enn det som er berettiget tilskudd.

Vilkårene for skjøtsel innebærer at gras- og urtevegetasjonen ved slutten av vekstsesongen skal være lavvokst, at større oppslag av kratt fjernes og at trær fjernes/tynnes ut der de skygger for innsyn eller kan skade kulturminnet. Der større engangstiltak er nødvendige for å åpne/rydde arealene bør dette vurderes for SMIL-tilskudd. På sterkt gjengrodde arealer må slike tiltak gjennomføres *før* arealet blir berettiget regionale miljøtilskudd.

Eventuelle tiltak for skilting, tilrettelegging for økt ferdsel og inngrep i terrenget må gjøres i samråd med fylkeskommunens kulturminneforvaltning. Kulturminneforvaltningen må også varsles dersom beiting eller annen aktivitet fører til slitasje som kan skade kulturminnet.

Åker i stubb og siste års eng

Kommunen skal fastsette erosjonsklasse som i tidligere år, uavhengig av hvordan søker har fordelt arealet. Utformingen av den nye elektroniske søknaden tillot ikke at søker kan fortsette å føre opp kun totalareal som omsøkes. Skjemaet på nettet har hjelpetekster bak rubrikkene for areal i de enkelte erosjonsklasser. Her er det informert om hvordan dette skal gjøres. Vi har forsøkt å videreføre at søker oppgir kun totalareal i papirsøknad. Men det er ikke sikkert at fargekodingen blir forstått av alle.

Areal med liten erosjonsrisiko som er årlig utsatt for betydelig vind- eller flomerosjon kan oppgraderes til middels erosjonsrisiko. Det er videreføring av tidligere praksis.

Korn/oljevekster og eng er nå likestilt i fht. sprøyting om høsten. Eng bør sprøytes ned så sent som mulig.

Høstkorn

Dette gjelder kun direktesådd høstkorn – dvs. korn sådd uten noen form for forutgående jordarbeiding.

Grasdekte soner

Grasdekte soner er nå avgrenset til to tiltak:

1. Kant nederst på jordet mot vassdrag eller vegggrøft/avskjæringsgrøft med kort avstand eller rør til vassdrag.
2. Sone langsetter dråg i jordet som vatnet følger under avrenningsepisoder.

Kommunen må sjekke at det ser korrekt ut på kartet og at lengden er angitt i løpemeter. Ved usikkerhet kan det være nødvendig med befaring eller telefonhenvendelse til søker. Det er nytt med graderte satser. Kommunen må sjekke at den grasdekte sonen er knyttet til rett kultur. Søker må ha areal med potet, grønnsaker eller bær i produksjonstilskuddet for å kunne få den høyeste satsen. Kontrollen vil avdekke om tiltaket ligger i tilknytning til rett kultur på det tilhørende skiftet.

Fylkesmannen vil oppfordre kommunene om å bidra til å stimulere grøntnæringa til å bruke tiltaket. Det kan gjøres gjennom direkte kontakt med produsenter som har egnet arrondering og gjennom ordinært informasjonsarbeid. Det er viktig å få større oppslutning om tiltak for redusert avrenning fra denne produsentgruppa.

Fangvekster

Dette tiltaket gjelder nå kun etter tidligkulturer i potet og grønnsaker, ikke i korn og oljevekster. Kommunen må sjekke om søker har de rette kulturene før tilskudd kan innvilges.

Veilederen sier at fangveksten må være sådd tidlig nok til å være effektiv for å samle overskytende næring. Det er ikke satt eksakt siste dato for såing. Det er lite omfang av tidligkulturer og innhøsting

varierer noe. Fangveksten må være i god vekst i begynnelsen av september. Den må dermed være sådd i begynnelsen av august, helst før.

Redusert bruk av plantevernmidler

Dette er et helt nytt tiltak. Det vil derfor gjerne være noen ekstra spørsmål og usikkerhet knyttet til det. Vi vil presisere at forbudet mot bruk av kjemisk plantevern gjelder i vekstsesongen for kulturen – fra såing/setting og til innhøsting. Kommunen må sjekke mot søknad om produksjonstilskudd at de har kultur som samsvarer med tiltaket de har ført opp areal i. Tiltaket gjelder ikke for økologisk drevet areal. I korn og oljevekster er det kun ugrasharving som er aktuelt. Her skal sprøytejournalen brukes aktivt til å dokumentere tiltaket og som kilde for kontrollen.

Kjell Joar Rognstad e.f.
fung. avdelingsdirektør

Ola Rosing Eide
overingeniør

Godkjent og ekspedert i papirform uten underskrift, iht. interne rutiner

Kopi til:
Statens landbruksforvaltning Postboks 8140 Dep 0033 Oslo